

bilimger.kz

Республикалық білім және ғылым порталы

<https://bilimger.kz>

ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі тіркелген — Куәлік нөмірі:

KZ45VPY00102718

2020

БӨЛІМ: АШЫҚ САБАҚТАР

Бауырсақ пен бірге саяхатқа шығамыз

ЖАРИЯЛАНДЫ
10.01.2020**СІЛТЕМЕ**
<https://bilimger.kz/66458/>

Джассылыкова Айгуль Кенескановна
№66 «Толағай» балабақшасы II санатты тәрбиеші
Тақырыбы: «Бауырсақ пен бірге саяхатқа шығамыз»

Сабаяқтың мақсаты: Балаларға ертегілер туралы түсінік беру. Ертегі кейіпкерлерін қонаққа шақыра отырып,қиялы мен қабілетін жетілдіру. Балалардың сөздік қорын, байланыстырып сөйлеуге дағдыландыру. Балаларға жағымды, жағымсыз қасиеттерді айыра білуді үйрету.

Тәрбиелігі: Өзара сыйласып, достық қарым-қатынаста болуға, біреуге қызғанып қарамауға, бірін-бірі құрметтеп, үлгі тұтуға тәрбиелеу.

Қойылымының кейіпкерлері: Ертекті, шал, кемпір, бауырсақ, қоян, қасқыр, аю, түлкі.

Көрнекілігі: Тақта, орман, орманды мекендеген аңдар, ағаштар.

Біз балдырған баламыз!
 Дос құшаған елге ашқан.
 Тілейміз біз тыныштық,
 Ашық болсын көк аспан
 Мыңты болсын іргені
 Бәріміз де біргеміз.

Ертегі- халқымыздың ертеден бері келе жатқан мәдени мұраларының бірі, ауыз әдебиеті. Ертегіні мазмұнына қарай, әр алуан ерекшеліктеріне қарай бір неше түрге бөлуге болады.

— жауырлар жайында (суреті, немесе кітабын көрсету)

— қиял-ғажайып ертегілер

— шыншыл ертегілер

Ертегіден халқымыздың тұрмыс-салтын, әдеп-ұрыпын білеміз.

Онда шындық оқиға мен қиял.

Тәрбиеші: Балалар бізге көліп отырған қонақ аялайар бізге қорап ала келіпті. Бұл қорап жай қорап емес-сиқырлы қорап. Қараңдаршы қандай әдемі қорап. Қораптың ішінде не бар екен? Балалар сиқырлы қорап ашылмайды. Мүмкін ішінде ертегі бар шығар. Ертегі жұмбақтарға тығылып қалыпты. Қане, енді жұмбақтарды шешіп көрейік. Егер жұмбақтардың шешулерін дұрыс тапсақ ертегі бізге келеді.

ЖҰМБАҚТАР:

1. / Қалыңан ұзын құлағы,
 Елеңдеп қорқып тұрады. /Қоян/
 2. / Күші десең, күші бар,
 Тісі десең, тісі бар. /Қасқыр/
 3. / Қыс бойына жатады,
 Тәтті ұйқыға батады. /Аю/
 4. / Өзі бір кү,
 Жүрген жері /шү/Түлкі/
Тәрбиеші: Жарайсыңдар, балалар барлық жұмбақтардың шешулерін дұрыс таптыңдар. Міне сиқырлы қорап ашылды /музыкамен сиқырлы қорап ашылады/ бізге қаншама әдемі суреттер сыйлады. Балалар мына суреттерден не көріп отырсыңдар?

Балалар: Ата, Әже,Бауырсақ, қоян, қасқыр, аю, түлкі.

Тәрбиеші: Балалар бұлар қай ертегінің кейіпкерлері? Дұрыс айтасыздар. Ертегіні балалар біз бәріміз жақсы көреміз. Ендіше ертегіні балалар қонаққа шақырайық. Ертегі бізге қонаққа келді. Біздің бүгінгі ертегіміз қалай аталады?

Балалар: «Бауырсақ»

Тәрбиеші: Дұрыс айтасыздар, бүгін біз «Бауырсақ» ертегісімен танысамыз. Ал, балалар біздің бүгінгі «Бауырсақ» ертегіміздің кейіпкерлері сендер боласыздар. Әуен естіледі (сол кезде балалар бір жерге жиналып, ертегі кейіпкерлеріне айналып кетеді).

«Бауырсақ» ертегісінің сахналық қойылымы:

Тәрбиеші:
 Құрметті қонақтар! Ертегілер өліне қош келдіңіздер!
Ертекті (Төмирис): Ерте –ерте ертеде бір кемпір мен шал болыпты. Бірде шал жалыншп:
Шал (Анар):
 — Кемпір-ау, наған бауырсақ пісіріп берсеңші.
Кемпірі(Анжан Д.):
 — Неген пісірейін? Үн жоқ қой!
Шал:
 — Әй, кемпір-ай ! Қойманың түбін қыран көрсең ғой бауырсақтың үн табылып қалар.

Ертекті(Төмирис):
 Кемпірі солай істеді: қойма түбін қырып-қыран екі уыс үн табады да, қаймаққа шылап, қамыр илеп, бауырсақты майға пісіріп, терезе алдына суытқалы қояды.

Жата-жата жалыққан бауырсақ терезе алдынан үйдің іргесіне домалап түседі, іргеден көгал үстіне домалайды, көгалдан жылжып жолға жетеді. Одан әрі жолмен зырлай жөнеледі. Бауырсақ жолда зымырап бара жатса, қарсы алдынан қоян шыға келеді.

Қоян(Адемі):
 Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын!
Бауырсақ(Медина) :
 Жоқ, сен мені жеме, саған қандай өлең айтып берер екем, онан да соны тыңда.

Ертекті:
 Қоян құлаған түреді, ал бауырсақ әнге басады:
Бауырсақ:
 Әжей қойма қырнаған, екі уыс үн жинаған.
 Балқаймаққа шылаған, пісіріп маймен сылаған.
 Суытып та сынаған, бауырсақпын зулаған!
 Атайдан да құтылдым, әжейден де құтылдым.
 Қоян сенен де қашып құтылам.
Ертекті: Осылайша
 Бауырсақ жалғыз аяқ жолмен домалап келе жатса, оның алдынан қасқыр шыға келіп:
Қасқыр(Бейбарыс):
 Бауырсақ! Бауырсақ! Мен сені жеп қоямын!
 Бауырсақ
 — Сен мені жеме, мен саған өлең айтып берейін.
Ертекті:
 Бауырсақ өңдете жөнеледі
Бауырсақ:
 Әжей қойма қырнаған,екі уыс үн жинаған.
 Балқаймаққа шылаған, пісіріп маймен сылаған.
 Суытып та сынаған, бауырсақпын зулаған!
 Атайдан да құтылдым, әжейден де құтылдым.
 Қояннан да ситылдым, қасқыр сенен құтылу
 Қиян емес бұл маған!
Ертекті: Осылай Бауырсақ әрі қарай орман ішімен домалап келе жатса оған аю қарсы шығады.
Аю (Жаннухибет):
 — Әй , бауырсақ ! Мен сені жеп қоямын!
Бауырсақ :
 — Сен мені жеме, мен саған өлең айтып берейін.
 Әжей қойма қырнаған, екі уыс үн жинаған.
 Балқаймаққа шылаған, пісіріп маймен сылаған.
 Суытып та сынаған, бауырсақпын зулаған!
 Атайдан да құтылдым, әжейден де құтылдым.
 Қояннан да ситылдым, қасқырдан да құтылдым.
 Маймақ сенен құтылу қиян емес бұл маған!
Ертекті: деп, осылай Бауырсақ әрі қарай домалап келе жатса алдынан түлкі шығады.
Түлкі(Тауар) :
 —Амансан ба, Бауырсақ! Көргендерге ұнайды, жүзін қызыл шырайлай!
Ертекті:
 Бауырсақ мақтағанға мәз болып, өлеңін айта бастайды. Түлкі болса құмрета тыңдаған бол, қыбырын білдірмей, бауырамен сыртып, жақындай береді.
 Бауырсақ
 Әжей қойма қырнаған, екі уыс үн жинаған.
 Балқаймаққа шылаған, пісіріп маймен сылаған.
 Суытып та сынаған, бауырсақпын зулаған!
 Атайдан да құтылдым, әжейден де құтылдым.
 Қояннан да ситылдым, қасқырдан да құтылдым.
 Модан да ситылдым, түлкі, сенен құтылу
 Қиян емес бұл маған!
Түлкі:
 — Оңай құтала алмасың, менің тапсырымды орында, мүмкін сонда жіберермін.
Тәрбиеші: Балалар Бауырсаққа көмектессіз бе?
Балалар : Иә, Түлкінің сұрақтарына жауап береді.
Түлкі :
1 сұрақ: Балалар, бауырсақ неден жасалады? (Тіннан)
 Үн неден алынады? (Біцайдан)
2 сұрақ: Бауырсақтың түсі қандай?
 (Сары.)
3 сұрақ: Бауырсақтың пішіні қандай?
 (Домалақ, шеңбер.)
4 сұрақ: Үннан жасалатын тағамдар?
 (Бауырсақ, Нан, Торт, Печенье, Балш, Түрлі макарон өнімдері.)
 Түпкі бауырсақты бас сәп жейткен жатқанда, балалар айтылап жібереді.
Балалар: -жөк, қу түлкі олай болмайды біз сенің тапсырмаларыңды түгел орындадық. Сен бауырсақты жей алмайсың деп бауырсақты алып кетеді.
 Түпкі өштеңе істей алмай жөніне кете береді.
Тәрбиеші: Біздің көрмеңдеміз отырып зерігіп кетпес үшін сергіті сәтін еткізейік
Сергіті сәт:
 Алға қарай бір адам
 Алтқа қарай бір адам
 Бір орнында қозғалып,
 Кезек басып тұрамын
 Жоғары , төмен қарайық
 Орнымызды табыайқ
 Дел балалар ормандарына отырады
Тәрбиеші: Балалар енді келесі тапсырмаға көшейік. Бауырсақ Ата, Әжеге аман- есен жету үшін біз оған жол салып берейік, алдымыздағы Бауырсақтың суретінің жаңына үлпілдеп ысқышты тарелкедегі бөлуға батырып, үзбей бір қимылмен жол саламыз.

Сөздік жұмыс: Губка – үлпілдеп ысқыш

Тәрбиеші: Балалар тапсырмаға кіріспей тұрып саусақ жаттуғын жасайық

Саусақ жаттуғы:
 Біз орманның емішісіміз
 Ток, ток, ток
 Құрт біткенді жоқ етеміз
 Жөк, жөк, жөк
 Ток, ток, ток
 Жөк, жөк,жөк
 Саусақ жаттуғымыз көйін балар жолдың суретін салады

Сұрақ - жауап арқылы жұмыс:
 -Бауырсақтың пішіні қандай?
 — Домалақ!
 — Түсі қандай?
 — Сары.
 -Саған жолымыздың көлемі қандай?
 — Жалпақ.
 -Балалар тағы қандай жолдар болады?
 -Жалпақ, жіңішке, ұзын, қысқа
 Бауырсақ жолмен домалалп келе жатқан суректе тағы нелер бейнеленген?
 - Санырауқұлақтар, құлпынай, торғайлар, гүлдер.
 - Жақсы балалар, енді сандық неше Санырауқұлақтар, құлпынай, торғайлар, гүлдер.
 - Барлығы неше торғай.
 - Барлығы 4 торғай.
 - Барлығы 5 санырауқұлақ,
 - 2 құлпынай,
 - 1 бауырсақ,
 - 4 гүл
 - Жақсы балар міне біз бүгін 5 дейінгі сандарды қайталап шықтық
 - Міне біздің Бауырсаққа салған жолдарымызда кеуіпті, көрейік көлемі жолы тузу , әдемі болып шығыты. (Балардың жұмысын қортындылау, мадақтау).
 - Келесі тапсырма алымызда жатқан пішіндердің ішінен Бауырсаққа ұқсайтын пішінді тауып көрсетеміз.
 — Дұрыс балалар.
 — Енді тапсырма құр қызметінің қортындылауға берілед Бауырсақ ертегісінің кейіпкерлерімен логикалық тапсырма.
 — Бауырсақпен кездескен аңдарды кездесу ретімен сандарды қойып шығамыз және артық, кейіпкерді сызып тастаймыз.
 Тапсырманы орындағаннан кейін балардың жұмысын тексеріп, мадақтау.

Қорытындылау:
Тәрбиеші:
 — Балалар ертегі сендерге ұнады ма?
 Ертегінің мазмұны не жайында екен? Ал, енді балалар, ертегідегі жағымды және жағымсыз кейіпкерлерді айыру үшін мынадай тапсырмалар орындайық.
 Непілтен бұл жерде аю, қасқыр, жағымды кейіпкерлерге жатады? (Бйтінеі олар бауырсақты жеген жөк.)
 — Өте жақсы!
 — Ал, түпкі ше?
 -Түлкі қу, айлакер.
 Жағымсыз кейіпкер, бірақ та балалдар достық, кейірімділік арқылы зұлымдықты жеңуге болады. Әр қашанда достарына көмек көрсетіп, кейірімді болуға уәде береміз бе ?
 Ендіше біз Бауырсаққа салған жолмен Бауырсақты аман -есен Ата мен Әжеге табыс етпей балалар Бауырсақты қолынан ұстап Ата мен Әжеге табыстайды.
 Бауырсақ Ата ,Әжемен қауышып ертегіміз аяқталады.

Тақырыбы: «Бауырсақ пен бірге саяхатқа шығамыз»

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.